

KANSANKIRJEITÄ

WOODLAND, WASH.

El ole paikkakunnaltamme pitkistä alkaa näkyneen Toverittaren palstoilla kirjeitä. Vaikka täällä on kyllä ollut virallislakin kirjeenvaihtajia osaston puolesta, mutta näyttävät oleen vähän muistamattomia virastaan.

Meillä naisilla ei täällä ole tätä nykyä minkäänlaisia pyrkimyksiä. Ompeluseura on jo pitemmän aikaa ollut aivan unohtuksissa, eikä vielä näytä siltä että olisi heräämisen oireita.

Sanoin että ei meillä täällä ole pyrkimyksiä. Onhan meillä silti se tanssi, ja innostuneita siihen olemekin. Kun on haatilla tanssit, niin ei ole pelkoa etteikö me sinne kulkuamme suuntaisi. Ei silti etteikö se olisi "all right", mutta olisi myöskin "all right" vaikka me vähän tanssin ohella harrastaisimme jotain jolompaa ja yhteistyölle hyödyllisempää.

Köyhällistön luokkataistelu tarvitsee muutakin kuin paljasta tanssia meiltä naisiltakin. Meidän hartellamme lepää niin ääretön vastuunalaisuus köyhällistön vapaustalustusta ja tämä meidän olisi otettava huomioon, sekä toimittava sitä mukaa. Toverittaret, otetaan sydämen asiaksemme tästä alkaen seikkaperäisen yhteistoiminnan aikaansaaminen. — R. K.

FORT BRAGG, CAL.

Ihmettelen, että kaikki naiset tahtoivat västää niin paljon tuota kyntä ja paperia. Vai säistääkö jokainen aikaa? Minua kirjeenvaihtajana hävettää tuo vahinko, että en tahtonut päästä ollenkaan järjiksi kun katkesi Toverittaren tilaus, joka on kyllä ruma sanos. Hyl, miten olemme huolimattomia oman lehtemme tilaamisen suhteen. Vaan eihän tuo ollut yksin minun häpeäni, koska näyttää siinä armeijassa olevan niin paljon muitakin. Varoitetaan oman vahinkoni johdosta muita että alkää päästäkö huolimattomuutta niin julkisesti rehtamaan; val-

vat äärettömästi korkeammat ja inhimillisesti paremmat kuin vielä minään aikana sivistyskauteenamme on ollut olemassa. Se takaa yksilöllisen vapauden, veljeyden ja tasa-arvoisuuden, jotka nykyään ovat vain pelkkiä heliseviä sanoja, ilman mitään merkitystä.—Työm.

levnnyt nautaeläimienkin Amerikassa niin laajalle, että sen tuottama tuho nousee vuosittain 25:teen milj. dollariin. Hallitus on palkannut 118 eläinlääkäriä ehkäisemään tuberkuloosin leviämistä eläimissä.—Kansallinen tuberkuloosi seura—eräs yleisön hyväntekeväisyyden avulla etupäässä toimiva armelaisuuseura — on ryhtynyt entistä pontevammin ehkäisemään tuberkuloosin leviämistä ihmisissä. Monet henkivakuutusyhtiöt ja salaseurat ovat jo kauan aikaa koettaneet edistää tuberkuloosin leviämisen ehkäisemistä ja parantamista, vaan kaikkea huolimatta sen tuhotyöt vain lisääntyvät. Ja kuinka voidaanakaan odottaa toisenlaisia tuloksia niin kauan kuin työllisten täytyy työskennellä ja asua mitä epäterveellisimmässä oloissa. syöä turmelutunutta ja väärin ravintoa ja kärsiä vilua ja puutetta. Niin kauan kuin farmaari täytyy eläkkeeseen myydä keuhkotautisen lehmän maitoa tai lhaa ja niin kauan kuin liikevoitoilla elävät välittäjät ja trusit tietoisesti myyvät tuberkuloosin saastuttaman eläimen lhaa ja voita ihmisille, tai yleensä, niin kauan kuin raha ja liikevoitto on tärkeämpi kuin ihmisten onni ja terveys, niin emme voi odottaa tänäkään hirvittävään tuhon häviämistä.

Oletteko siskot, huomanneet sitä seikkaa, että silloin kun lämpömittari nousee niin Toverittaren tilaajamäär säännöllisesti laskee. Kesäkuukausilla katkeaa kaikista eniten

ka kaikilla taltaa olla samalla montakin syytä tai narinaa. Yksi sanoo että se on liian kallis, jonka kyllä väitän valheeksi; joku sanoo että Toveritar on mennyt kovin huonoksi, ettei viitsi lukea koko lehteä. Mutta mistä se johtuu? Se on enempi meidän syyämme. Mitä enemmän tilaamme Toveritarta tai luemme ja kirjotamme siihen, sitä paremmaksi ja huvittavammaksi se todella tulee.

Heinäkuun 2 päivänä oli ompeluseuralla ltama, joka onnistui hyvin. Puhdas voitto oli \$114.40.

Elokuun 4 päivä oli ompeluseuralla markkinailtama. Tulot oli yli \$30. Paikkakunnaltamme on lähtenyt useampia perheitä tämän kesän aikana vaeltamaan tuonne myrskyiselle mailman merelle purttansa hoittelemaan. Luulevat onnen löytävänsä, vaan pian he palaavat takaisin Fort Braggin.

Mrs. Erickson kuoli San Franciscossa sairaalassa, jossa hänessä toimitettiin leikkaus. Ruumis tuodaan tänne haudattavaksi. Hän on ollut pitkän aikaa sairaaloinen ja ennenkin ollut leikattavana; mikäli minä muistan niin oli tämä kolmas kerta. —S.K.

EVELETH, MINN.

Kesäinen tervehdys Toverittaren lukijakunnalle! Toimintamme haahilla on ollut kerrassaan kuollut näillä kesäkuukausilla; ainoastaan ompeluseura ja soitto-kunta on näyttäneet elonmerkkejä kesäkuuudesta huolimatta. Näytelmäseura on nukkunut sikeää unta jo monta kuukautta. Eiköhän nyt olisi jo aika herätä ja alkaa tosittarmolla toimintaan. Teille naiset haluaisin sanoa että ottakaa nyt oikein kunnian asiakseen se, että tilaatte itsellenne Toveritar. Uhratkaa toki \$1.50 oman tietoisuutenne kartuttamiseksi ja samalla lehtenne avustamiseksi, sillä onhan Toveritar nykyään ainoa suomenkielinen naisten lehti mitä on olemassa ja sisältönsä puolesta kyllin arvokas luettavaksi. Siis jään toivomaan 50 uutta tilaajaa Toveritarelle Evelethistä.—L.A.

QUIBELL, ONT., CAN.

Jos vähän kirjottaisiin Toverittareen tälläkin paikkakunnalla. Olen seurannut tavallisen tarkasti, jos oisi paikkakunnaltamme kirjeitä, mutta ei pienintäkään sanaa ole mainittu. Ensiksi annan teille naiset muistutuksen että tilaatte Toverittaren ensi tilaassa itsellenne. Olette jo kyllin kauan unineet sivussa. Seuratkaa tämän paikkakunnan miesväkeä, miten he ovat innostuneet tilaamaan itselleen sanomalehden (Vapauden). Minä ajattelen, että

tilauksia. Monet siskot ovat muuttamien viikkojen kesälomalla ja sillä aikaa jäävät lehdet ja kirjallisuus aivan unohtuksiin. Eikä siltä voi ketään syyttää, vaikka niin sattuu käymäänkin, mutta meidän on aina muistettava, että kapitalistiluokan edustajat eivät koskaan ota niin perinpohjaista kesälepoa, että he jättäisivät työväenluokan oikeuksien polkemisen edes hetkeksi rauhaan. He ovat aina valvella ja toiminnassa. Heidän sanomalehtensä pommittavat meidän luokkavarustuksiamme lakkaamatta ja siksi meidänkään ei saisi edes niiden muutamien huolettomien päivienkään antaa vaikutusta niin hurmaavasti, että jättäisimme uudistamatta oman lehtemme, joskin jätämme lehtemme kirjottamisen toisten tehtäväksi, kuten kesän ajalla ahkeratkin kirjeenvaihtajat näkyvät jättävän.

No niin. Pianhan te kaikki taas palaatte kesähuveistanne arkipäivän valjaisiin ja silloin tietysti uudistunein voimin tartutte kynääne sekä otatte tilauksia Toveritarelle.

Joko olet tilannut "LANGENNEEN LAULUJA" Moses Hahlin kirjottaman runoteoksen? Luettuani tuon kirjan tulin samaan johtopäätökseen kuin monet muutkin, että se pitäisi olla jokaisen kirjastossa. Ostapas se itsellesi ja osta tuttavalliesikin lahjaksi. Se on niin halpahanlainenkin, että jokainen voi sen itselleen tunastaa. Se maksaa ainoastaan yhden dollarin. Saatavana Toverin kirjakaupasta.

ei se ole teiltä naiset yhtään liikaa, vaikka uhraatte miestenne pussista vuodessa Toverittaren hinnat ja tilaatte lehden itsellenne, etette ole aina miesten lehdessä osallisena.

Täällä on osaston toiminta hyvin vilkkaassa käynnissä, katsoen matkojen pituuteen ja teitten huonouteen, joka tavallisesti on aina vastuksena metsäseudulla (jos esim. teitä on ollenkaan).

Olen kuullut, että tänne olisi pitänyt perustettamaan ompeluseura, mutta on se perustettaessa kuollut. Vieläkin annan teille naiset muistutuksen, että ottaisitte kaikkeen toimintaan osaa, ettei ne perustettaessa kuolisi, sillä ilman toimintaa ja uhrautumista emme saa mitään aikaan; Ei koskaan kypsä hedelmä suuhun tule ilman koskematta. Samoin se on myös kalken mupn kanssa, että ne vaatii kestävyyttä ja toimintaintoa.

Olen kuullut että Mrs. Ida Hakala ja Mrs. Maria Anttila ovat käyneet Saksassa ja tuoneet alka suuret pojan palleroiset. Kuulema äidit ja pojat voivat hyvin.

Toisillensa tovereiksi yhdistyivät Mrs. Eva Hill Port Arthurista ja Sam. Helsten Quibellista. Onnea vain heidän yhdyselämälleen.

Jos näen että tällä paikkakunnalla ruvetaan ottamaan enempi huolta Toverittaren levittämisestä, niin voin toistenkin mainita vähän tapahtumia. —VASTA OPETTELEVA.

PORTLAND, ORE.

Täältä ei ole näkyneet pitkään aikaan minkäänlaisia kirjoitusta Toverittaresta, vaikka ei sulkaakaan asioiden puute liene syyne.

Täällä Portlandissa tuntuvat mielipiteet suomalaisilla työläisillä olevan kovin "radikaalisia". Olinkin jo vallon unohtaa sen radikaalisen mojakan kun olin poissa niiden joukosta vähän aikaa. Kummallista se todellakin on kun vähänkin ajattelee, että kaikki mailman ihmiset ovat niin pyörällä päästään, ettei kukaan ymmärrä toistaan. Se on todellakin ikävää kun työläiset ovat alkaneet riitelemään keskenään juuri nyt kun tarvittaisiin kaikki voimat koolta yhteisesti puolustamassa luokkamme oikeuksia.

Tov. A. Hautamäki on ollut täällä luennomassa kolmena iltana. Puheen jälkeen ovat i. w. väiset ja sosialistit keskustelleet eli tuoneet esille mielipiteitään. Esittihän eräs väittelijä sellaisakin mielipiteitä, että me emme tarvitse lakia eikä oikeutta, vaan on meidän taisteltava asevoimin, muuten emme mitään voita. Kyllä minusta se olisi vähimmin suotavaa, että työläisten täytyisi kaikkialla lopulta aseisiin turvautua. Nyt vielä on työllisiä sortava mahti niin voimakas, että se kykenee helposti kukistamaan hyvinkin kumoksellisen joukon, saattika sitten hajanaisen työväestön. Jokainen palkkatyöläinen ymmärtää sen, että kaikki asiat eivät ole niinkuin niiden tulla ollen, mutta turhalla kiikkolulla ei päästä eteenpäin niin hyvin kuin hyvällä järjestyksellä poliittisesti ja taloudellisesti ja niiden yhteisellä viisaalla menettelyllä. Olemmehan me työlliset kaikki puhe, kirjotus- ja lukutaitoisia, joten meillä on keinoja, joiden avulla voimme päästä yhteisymmärryksen kun vain on halua ja kun meitä ei sokalse järjettömän kiikko ja uskovainen enakkoluulo toistemme mielipiteitä kohtaan.—No niin. Terve toistaiseksi.—J.-Y.

BUTTE, MONT.

Butten s. a-osasto piti virallisen kokouksen heinäkuun 28 p. jossa oli useita tärkeitä asioita esillä, vaan, jotka jätettiin pöydälle sillä ymmärryksellä, että kaikki jäsenet ja jäseniksi alkavat, eli toisin sanoen, jotka tuntevat työväenluokan vapautuksen riippuvan heistä itsestään ja omasta toiminnastaan, saapuvat elok. 11 p. klo 1:30 K. Lanton asunnolle, 488 E. Broadway, pidettävään kokoukseen. Tärkeitä asioita!

Puolivuosis kokous myös pidettiin sanottuna 28 p. v.k. jossa muun muassa luettiin puolivuosi tiliraportti ja toimintakertomus. Valittiin myös virkalliset seuraavaksi puoleksi vuodeksi. Organiseeraajaksi Emma Lantto, rahaston- ja jäsenkirjuriiksi J. Sakki, rahastonhoitajaksi K. Lant-

to, pöytäkirjuriiksi J. Aho, tilintarkastajiksi J. Aho, J. Lassila ja M. Reini. Sanomalehti- ja kirjallisuus-asiamieheksi J. Aho, uutistenkirjotajaksi Raivaajalle, Toverille ja Työmiehelle J. Aho, Sakki ja Lassila sekä Toverittarelle E. Lantto. J. Lassila ilmoitti hänellä olevan puolueen kirjallisuutta myytävänä. Siis käyttäkääpää toverit tilaisuutta hyväksenne ja täyttäkää kirjakaappinne vailla olevat paikat Lassilan kirjavarastosta, 499 E. Broadway.

Buttelaieta vauhottelua tuli taas esille elok. 1 p. Oli näet Frank Little vainajan murhan vuosipäivä, jonka muistoa vietettiin. Asia oli hyvä ja kieltämättä tarkotuskin hyvä, vaan toimeenpaneva voima sai taasen varmaankin enempi hajotusta alkaen joukoissa kuin kokoamista, jota niin kovin kipeästi täällä tarvittaisiin. Oli näet I. W. W. kokouksessa tehty päätös, että ei mennä työhön sinä päivänä ja oli noin vain suullisesti sivullisillekin mainittu, että ei mennä työhön, vaan ei Bulletinissaakaan. Jota juettiin edellisenä iltana, mainittu mitään 24 tunnin lakosta. Siis se oli vain huhupuhetta. Myös oli toinen huhu, että yhtiö on ilmoittanut, että joka ei tule silloin työhön, niin korthi pois; se tarkoittaa että lähteä kävelemään, oli asiat miten oli; ja on myös sen toteuttanut niille kymmenille, jotka olivat poissa. No, nyt siis taasen tuli uudenlaisia skäppejä Butteen, josta saapi seuraavan vuoden tapella. Jos kerran melnattiin todella 24 tunnin lakkoa, niin miksi ei neuvoteltu kaikkien uniottien kanssa tai ilmoitettu painetun sanan muodossa kaikille, että siitä olisi tullut tosi mielenosotusjuhla? Muuten olisi ollut minusta paljon hyödyllisempää ja kehittevämpää, jos olisi kumpanenkin vuoro ajallaan juhlinut ja agitteenanut kansaa ja menneet työhön ja uranneet päiväpalkan ja ostettu muistokivi Littlen haudalle, että tulevatkin sukupolvet olisivat nähneet missä lepää se mies, joka on Buttessa työn mahtyyriksi joutunut. Taikka sille olisi julistettu 24 tunnin lakko 28 p. heinäkuuta T. Mooney pelastamiseksi. Se olisi ollut jo tarkotustaan vastaavampi. Nyt siltä koitui vain eripuraisuutta entistä enempi työllisten keskuuteen ja suurin tuloja kapakoitsijolle ja "renssein" muijalle. Sekin vielä lisää miellikarvautta kun tämän homman alkuunpanijat ja suurimmat huutajat ottivat aikansa ja kortinsa pari päivää ennen, että saavat taasen hyvänä palkana jälkeen tämän päivän mennä työhön. On se mainio asia, kun on oikein pitkä kieli, että ulettuu vähän nuolasemaan joka puolelle. Se on sitä mainittua Butten suoraa toimintaa.

Väittelykokous tulee niin sanottujen muistain ja valkosten I. W. W. läisten kesken heidän haalliltaan 11 p. elok. klo 7. Siitä tulee ehkä mielenkiintoinen. Sopii mennä seuraamaan.

Hirveän onnettomuuden uhriksi joutui Mrs. Kuitalan alle 10 vuoden oleva tyttö. Poikaset ulkona leikkien tulen kanssa syyttivät tyttösen vaatteisiin tulen seurauksella, että lapsiraukka pari vuorokautta hirveitä tuskia kärsittyään pääsi lepoon.

Mies hukki heinäkuun 30 p. Butten huvittelujärveen. Vene oli kaatunut ja uimataidotonta mies painui pohjaan. Hän oli syntynyt Palestiinasta. Tämä oli jo kolmas, jonka järvi sai uhriksen tämän kesän ajalla. — E. L.

+++++
 * SUOSITTELEMME AJURI-
 * LIIKETTÄMME!
 * Olemme aina valmiit palve-
 * lemaan teitä kaikenlaisella
 * ajuriliikkeen alaan kuuluvalla
 * työllä.
 * SEABORG TRANSFER CO.
 * Puhelin 466. Astoria, Ore.
 * +++++

NAISTEN OSUUKOTI
 2185-15th St.
 SAN FRANCISCO, CAL.
 Telefooni: Market 3958
 SAN FRANCISCO
 ASTORIAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstailta, keilo 8. Osote: 262 Taylor Ave.